

Dr. Kutasi Orsolya

PhD. egyetemi adjunktus, az európai kollégium lóbelgyógyász specialistája, légészségügyi szakállatorvos

+36-30-639-8712

kutasi.orsolya@univet.hu

LOVASOK.HU

LOVASOK.HU AKADÉMIA:
**BEFEKTETÉS
A LOVAD
EGÉSZSÉGÉBE**

Haszonjárművek

RHONÉ

LÓEGÉSZSÉG.HU
LÓEGÉSZSÉGET KÍNÁLUNK!

Szentkirály

Horse♥risk

Mi az a vérvétel?

- **kötelező vérvétel** célja, hogy Magyarország mentes maradjon nagyon súlyos betegségektől: csak azt vizsgálja, hogy az állat fertőződött-e a 3 betegség egyikével
- ha **fertőző betegségre** van gyanúnk: nem mindent lehet megmondani egy vérvételből és néha más mintákra vagy az együtt tartott állatok jó részének a mintázására is szükség lehet ahhoz, hogy megállapíthassuk vagy kizárhassuk egy fertőző betegség jelenlétét
- **bizonyos betegségekben** jellemző elváltozásokat mutathatnak a vérben bizonyos paraméterek, azonban a legtöbbször egy vérvételi eredmény nem fogja megmondani, mi a ló baja

Most akkor oltunk, vagy ne oltunk?

Az alábbiak csak javaslatok, de minden esetben kérd állatorvosod segítségét és tanácsát a megfelelő oltási program összeállításában.

- Az oltás jobb, mint a tűzoltás!
- Minden lovat oltunk **tetanuszra**
- Ha lovat karámban vagy legelőn tartunk vagy a déli és keleti határhoz 50 km-re, akkor oltunk **veszettség** ellen
- Ha a lovat szeretjük vagy nagy az egyedi értéke, oltassuk be **nyugat-nílusi vírus** ellen minden tavasszal, ez alól kivétel lehet a már fertőzött vagy betegségen átesett ló (ez egy vérvizsgálattal megállapítható)
- **Herpesz**: a telepen a lovak 70% legyen oltott! Igazából akkor véd jól, ha az állomány 30-70% oltott (a védelem a lóállomány százalékos átoltottságán is múlik)
 - kiemelten minden lovat olyan telepen, ahol vemhes kancák vagy 5 év alatti lovak vannak
 - minden vemhes kancát min.3szor, de inkább 4-szer a vemhesség alatt, így jól véd a vetélések ellen
 - fontos a minél nagyobb átoltottság, ahol nagyobb lóforgalom van
 - attól, hogy a ló be van oltva herpesz ellen még megbetegedhet az idegrendszeri formában (de kisebb az esélye arra, hogy elkapja, ha a lovak nagy része oltott)
- **Lóinfluenza**: a telepen a lovak 70% legyen oltott! Igazából akkor véd jól, ha az állomány 30-70% oltott (a védelem a lóállomány százalékos átoltottságán is múlik)
 - minden lovat olyan telepen, ahol 6 év alatti lovak vannak
 - minden félévben az olyan lovakat, amelyek versenyeznek (FEI szabályzat)
 - fontos a minél nagyobb átoltottság, ahol nagyobb ló-forgalom van
- Ha a ló szenázst, netán szilázst enne, adjunk neki **botulizmus** ellen vakcinát
- Lépfenével sújtott területen **lépfene** ellen
- A jelenlegi mirigykór elleni vakcina használata kérdéses

Mit egyen a ló?

- Ha lehet: **legeljen**, de az télen és nyár közepén nem biztos, hogy elég
- A ló alaptakarmánya a **széna**: rost (napi 10 kg szénával egy 500 kg-os ló bőven „el van”)
- A **lucerna** értékes fehérje és kalciumforrás: helyesen alkalmazva csodákra képes
- **Abrakot** adunk a napi adaghoz, ha a ló „csinál” valamit
- A zab a ló takarmánya: ennek oka a zab optimális rosttartalma, optimális szénhidrát emészthetősége és optimális Ca:P aránya, ha nem zabot adok, akkor ezeket mind számításba kell venni (kismennyiség esetén ennek semmi jelentősége)
- A bélben élő bélbaktériumok nem szeretik a gyors változásokat, **ezért ne váltsunk takarmányt hirtelen**
- A ló nem szereti a szénhidrátot, plusz energia nagyobb biztonsággal vihető be **zsír** formájában (ha erre szükség van)
- A megfelelő takarmányozás egyik mérőszáma a **kondíciópont**: rendszeresen ellenőrizzük lovunk kondícióját
- A ló a legtöbb **vitamint** előállítja magának, amit nem az pedig általában elegendő mennyiségben van a takarmányában
- **Nyalósó** – főleg nyáron – legyen elérhető
- Csak akkor adjunk **ásványi anyag kiegészítőt**, ha figyelünk arra, hogy ezek közül van, ami túladagolva mérgezést okozhat és egymás felszívódását is ronthatják, így akaratumkon kívül is bajt okozhatunk: számoljunk! Ne összevissza!
- A **vas** a ló takarmányában bőséges mennyiségben jelen van, a vas kiegészítés legtöbb esetben felesleges, néha akár veszélyes is lehet (a laborleletekben látható vashiány nem az alacsony vasbevitelt, hanem bizonyos kóros – nem biztos, hogy súlyos – folyamatokat jelez)

Amíg a lónak nincsenek extra teljesítmény igényei (verseny, növekedés vagy vemhes-szojtató) addig

50% < széna és 50% > abrak

(az egyed egyéni igényei alapján változhat a mennyiség) megfelelően képes biztosítani az energiát, fehérjét, ásványi anyagot és vitamint.

Ha a ló nem legel és a takarmány (tavalyi széna) nem túl friss, E-vitaminra és esetleg A-vitaminra lehet szüksége. Tudakozódjunk, hogy a takarmányunk szelén- vagy jódhiányos területről származik-e.

Ha **extra igények** merülnek fel (versenysport, növendék, kanca) akkor:

- Kereskedelmi forgalomban kapható megfelelő tápok etetése és nem kell gondolkodni
- Mi magunk állítjuk össze a takarmányt, de ez már nagyobb körültekintést igényel és egyedi beállítást, néha még a takarmány beltartalmi értékeinek az ellenőrzését is – kérjük ki egy dietetikus véleményét!

Többet is megtudhatsz a lovad takarmányozásáról az [Állatorvostudományi Egyetem kistanfolyamán](#) április 7-8.-án! Részletes program és jelentkezés az egyetem honlapján!